پیدایش و شکوفایی هنرهای سنتی در بندر عسلو؛ صنعتی که در گذشته بخش بزرگی از اقتصاد مردم را تأمین می‌کرد

گفت‌وگو با فرهاد کریمی، پژوهشگر تاریخ اجتماعی و فرهنگی

گفت‌وگو: مهسا رضوانی

پیشنامه: آقای کریمی، لطفاً درباره پیشینه تاریخی بندر عسلو و اهمیت آن در گذشته توضیح دهید.

بندر عسلو در دوره قاجار یکی از مهم‌ترین بنادر جنوب ایران بود و نقش مهمی در تجارت منطقه ایفا می‌کرد. این بندر به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص خود، که در کنار خلیج‌های کم‌عمق و دسترسی آسان به آب‌های آزاد قرار داشت، برای کشتی‌های بزرگ و کوچک مناسب بود. در آن زمان، کالاهای زیادی از طریق این بندر وارد و صادر می‌شد و همین امر باعث رونق اقتصادی منطقه شده بود.

پیشنامه: صنعت اصلی مردم بندر عسلو در گذشته چه بود؟

صنعت اصلی مردم بندر عسلو در گذشته صید و فرآوری ماهی بود. به همین دلیل، بخش بزرگی از جمعیت بندر به طور مستقیم یا غیرمستقیم به این صنعت وابسته بودند. صیادان هر روز صبح زود با قایق‌های کوچک به دریا می‌رفتند و بعد از ساعت‌ها تلاش، ماهی صید شده را به ساحل می‌آوردند. در ساحل، زنان و دختران خانواده‌ها ماهی‌ها را تمیز می‌کردند و برای خشک کردن یا نمک‌سود کردن آماده می‌کردند.

پیشنامه: فرآیند نمک‌سود کردن ماهی چگونه انجام می‌شد؟

این فرآیند یکی از مهم‌ترین مراحل در حفظ ماهی برای مصرف طولانی‌مدت بود. ابتدا ماهی‌ها را سر می‌بریدند و شکم آن‌ها را خالی می‌کردند. سپس ماهی‌ها را با نمک دریا به‌خوبی مالش می‌دادند و آن‌ها را لایه‌لایه در ظروف بزرگ سفالی یا چوبی می‌چیدند. بین هر لایه ماهی، مقدار زیادی نمک ریخته می‌شد. بعد از چند روز، آب اضافی از ماهی‌ها خارج می‌شد و آن‌ها را روی تخته‌های بلند پهن می‌کردند تا در آفتاب خشک شوند.

پیشنامه: آیا این صنعت هنوز هم در بندر عسلو وجود دارد؟

متأسفانه نه به شکل گذشته. امروز تنها تعداد کمی از خانواده‌های بندر عسلو به این کار مشغول هستند و بیشتر برای مصرف خانگی یا فروش در مقیاس بسیار کوچک ماهی تولید می‌کنند. دلیل اصلی این تغییر، کاهش شدید ذخایر ماهی در خلیج و همچنین ورود صنایع جدید به منطقه است که باعث شده بسیاری از مردم شغل خود را تغییر دهند.

پیشنامه: به نظر شما مهم‌ترین عامل از بین رفتن این صنعت چه بود؟

ترکیبی از چند عامل. اول از همه، کاهش ذخایر ماهی که پیش‌تر اشاره کردم. دوم، تغییر مسیر جوان‌ها به سمت شغل‌های دیگر که درآمد بیشتر و ثبات بیشتری دارند. سوم، نبود حمایت‌های لازم برای حفظ و توسعه این صنعت سنتی. بسیاری از صیادان قدیمی می‌گفتند که اگر کمی حمایت می‌شدند، می‌توانستند با روش‌های بهتر و ابزار مدرن‌تر به کار خود ادامه دهند.

پیشنامه: آیا تلاشی برای احیای این صنعت صورت گرفته است؟

در سال‌های اخیر چند طرح کوچک انجام شده است، از جمله ایجاد یک تعاونی صیادی و آموزش روش‌های بهداشتی فرآوری ماهی. اما این طرح‌ها هنوز در ابتدای راه هستند و نیاز به حمایت بیشتر دارند. اگر این تلاش‌ها با جدیت ادامه پیدا کند، شاید بتوان بخشی از این میراث را برای نسل‌های بعد حفظ کرد.

پیشنامه: به عنوان پژوهشگر، چه توصیه‌ای برای حفظ میراث فرهنگی بندر عسلو دارید؟

مهم‌ترین کار این است که این صنعت فراموش نشود. ثبت تاریخ شفاهی، گردآوری ابزارهای قدیمی و برگزاری نشست‌های گفت‌وگو با پیشکسوتان می‌تواند کمک بزرگی باشد. همچنین لازم است مسئولان محلی و گردشگری به ظرفیت فرهنگی این بندر توجه بیشتری نشان دهند. بندر عسلو فقط یک بندر نیست؛ حافظه جمعی یک نسل است و اگر ما امروز از آن مراقبت نکنیم، فردا دیر خواهد شد.

بازارچه سرپوشیده مسگران در حال بازسازی است

بازارچه سرپوشیده مسگران در محله قدیمی سنگ‌سیاه، یکی از قدیمی‌ترین بازارهای سرپوشیده شهر، در حال بازسازی است. این بازارچه که بیش از ۱۵۰ سال قدمت دارد، در سال‌های اخیر به دلیل فرسودگی بخش زیادی از سقف و دیوارهای آن، با خطر جدی تخریب روبه‌رو شده بود. به همین دلیل، شهرداری منطقه ۴ تصمیم گرفت این بنا را به‌طور کامل مرمت کند.

عملیات بازسازی از اردیبهشت ۱۴۰۱ آغاز شد و پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۲ به پایان برسد. در این مدت، بخش بزرگی از مسیر اصلی بازارچه مسدود است و فعالیت بسیاری از کاسبان تحت تأثیر قرار گرفته است. با این حال، بیشتر مغازه‌داران با درک ضرورت کار، موافقت خود را با انتقال موقت اعلام کرده‌اند.

مهندس کامران یزدان‌پناه، مدیر پروژه از شرکت مهندسان مشاور آرمان‌سازه که مسئولیت اجرای طرح را بر عهده دارد، گفت: «در ابتدا تصمیم داشتیم فقط بخش‌های آسیب‌دیده را مقاوم‌سازی کنیم، اما با بررسی دقیق‌تر مشخص شد که بسیاری از ستون‌ها و طاق‌ها نیز به‌شدت ضعیف شده‌اند. برای همین ناچار شدیم بخش بیشتری از بنا را بازسازی کنیم.» به گفته او، تمام مصالح جدید تا حد امکان مشابه مصالح قدیمی انتخاب می‌شود تا هویت تاریخی بنا حفظ شود.

بر اساس برآوردها، هزینه کل طرح حدود ۴۲ میلیارد تومان است که ۶۰ درصد آن را شهرداری منطقه ۴ و مابقی را بخش خصوصی و خیران محلی تأمین کرده‌اند. مهندس یزدان‌پناه گفت که برای جلوگیری از افزایش هزینه‌ها، تلاش شده است تا حد ممکن از پیمانکاران محلی و کارگران بومی استفاده شود. او افزود: «بسیاری از استادکاران ما سال‌ها در همین بازار کار کرده‌اند و دانش آن‌ها برای اجرای درست این طرح بسیار ارزشمند است.»

با وجود مشکلات ناشی از کار، بسیاری از کاسبان امیدوارند که پس از پایان بازسازی، رفت‌وآمد مشتریان به بازارچه بیشتر شود. حاج‌رحیم نوروزی، که ۳۵ سال است در این بازارچه مغازه‌ای برای فروش ابزار مسی دارد، گفت: «الان کاسبی سخت شده، ولی وقتی ببینم سقف و دیوار خراب نمی‌ریزد، خیالم راحت‌تر است. امیدوارم بعد از تمام شدن کار، مردم دوباره برگردند.»

با این حال، برخی از کاسبان از کمبود فضای موقت گلایه دارند. به گفته آن‌ها، بسیاری از مشتریان قدیمی به‌دلیل دوری مسیر و نبود پارکینگ مناسب، ترجیح می‌دهند خرید خود را به جای دیگری منتقل کنند. مهندس یزدان‌پناه در پاسخ به این نگرانی‌ها اعلام کرد که تلاش می‌شود تا پایان تابستان بخشی از مسیر اصلی بازگشایی شود تا فشار اقتصادی بر کاسبان کاهش یابد.

شهرداری منطقه ۴ همچنین اعلام کرده است که پس از پایان کار، برنامه‌هایی برای برگزاری جشنواره سالانه مسگران در این بازارچه در نظر گرفته شده است. به گفته مسئولان، هدف این است که علاوه بر حفظ بنا، فرهنگ و هنر مسگری نیز دوباره رونق بگیرد و نسل جوان نیز به یادگیری این حرفه قدیمی علاقه‌مند شود.

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ تأسیس شد

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ با هدف حمایت از عکاسان تازه‌کار و برگزاری نمایشگاه‌های مشترک تأسیس شد. این انجمن که تاکنون ۴۲ عضو دارد، روز پنجشنبه در محل خانه فرهنگ بندر افتتاح شد. اعضای انجمن از دانش‌آموختگان رشته عکاسی، اعضای کانون‌های فرهنگی و چند عکاس حرفه‌ای تشکیل شده‌اند.

مهدی فرامرزی، دبیر انجمن، گفت: «بسیاری از جوان‌های بندر استعداد خوبی دارند، اما نه تجهیزات کافی دارند و نه جایی برای دیده شدن کارهایشان. انجمن می‌خواهد این فاصله را کم کند.» به گفته او، اعضا هر ماه یک جلسه آموزشی برگزار می‌کنند و در پایان سال نمایشگاه مشترک خواهند داشت.

مریم صادقی، عکاس و مدرس انجمن، توضیح داد که در نخستین دوره ۲۰ عضو جوان آموزش می‌بینند. او گفت: «در این دوره فقط درباره دوربین حرف نمی‌زنیم. می‌خواهیم بچه‌ها یاد بگیرند چطور داستان یک روز بندر را در چند عکس تعریف کنند.» صادقی افزود که برای برخی اعضا حتی یک دوربین ساده هم تهیه شده است.

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ در نظر دارد تا پایان آبان نخستین نمایشگاه گروهی خود را در یکی از گالری‌های شهر برگزار کند. فرامرزی گفت که برای این نمایشگاه از هنرمندان شناخته‌شده هم دعوت شده است تا در کنار آثار اعضا دیده شوند. به گفته او، بخشی از درآمد فروش عکس‌ها نیز به صندوق کمک‌هزینه تحصیلی اعضا اختصاص پیدا می‌کند.

ماهیگیران بندر نیلاب از کاهش صید گلایه دارند

ماهیگیران بندر نیلاب می‌گویند در سال‌های اخیر میزان صید آنان در آب‌های ساحلی به‌طور محسوسی کاهش یافته است. به گفته آنان، در برخی روزها بازگشت با قایق خالی به بندر دیگر امری عادی شده است. این موضوع نگرانی گسترده‌ای در میان خانوارهایی که معیشت خود را از دریا تأمین می‌کنند ایجاد کرده است.

به گفته ماهیگیران، کاهش صید تنها به یک فصل خاص محدود نمی‌شود و در ماه‌های مختلف سال نیز ادامه دارد. برخی از آنان می‌گویند برای تأمین هزینه سوخت و تعمیر قایق ناچار شده‌اند وام بگیرند. به گفته آنان، با ادامه این روند، بسیاری از خانوارها توان پرداخت بدهی‌های خود را از دست خواهند داد.

حاج‌رحیم نوروزی، یکی از ماهیگیران قدیمی بندر نیلاب، گفت: «پدر من می‌گفت وقتی موج کم می‌شود، ماهی زیاد می‌آید. حالا موج کم است، اما تور ما خالی است.» او افزود که بسیاری از همسایگان او مجبور شده‌اند قایق‌های خود را بفروشند و به کار دیگری روی بیاورند.

به گفته ماهیگیران، یکی از دلایل اصلی این وضعیت، استفاده از تورهای ممنوعه و نزدیک شدن شناورهای صیادی به مناطق کم‌عمق ساحلی است. آنان می‌گویند این شناورها با ابزارهای نامناسب، ذخایر جوان ماهی را پیش از رسیدن به اندازه مناسب صید می‌کنند. به گفته آنان، تا زمانی که این روش‌ها ادامه دارد، امکان بازگشت ماهی‌ها به آب‌های ساحلی بسیار کم است.

ماهیگیران بندر نیلاب خواستار برخورد جدی‌تر با متخلفان و افزایش گشت‌های دریایی شده‌اند. آنان همچنین درخواست کرده‌اند که در دوره‌های ممنوعیت صید، حمایت معیشتی از خانوارهای آسیب‌دیده صورت گیرد. به گفته آنان، بدون چنین حمایتی، بسیاری از خانوارها در ماه‌های ابتدایی سال با مشکل جدی روبه‌رو خواهند شد.

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه، که ۱۴ روستای کوهستانی را به شهر دشت‌آباد متصل می‌کند، روز سه‌شنبه با حضور مسئولان محلی و جمعی از اهالی به بهره‌برداری رسید. این راه که عملیات اجرایی آن از بهار ۱۴۰۰ آغاز شده بود، پس از ۲۸ ماه کار و با هزینه‌ای بیش از ۳۶۰ میلیارد تومان به پایان رسیده است.

تا پیش از این، ساکنان روستاهای بالادست در زمستان‌ها به‌دلیل برف سنگین و لغزندگی مسیر، ماه‌ها از دنیای بیرون جدا می‌ماندند. بسیاری از بیماران برای رسیدن به درمانگاه ناچار بودند مسیری طولانی را با خودروهای دوگانه‌سوز یا حتی الاغ طی کنند. به گفته اهالی، در سال‌های گذشته چند مورد زایمان در راه نیز گزارش شده بود.

مهندس کامران یزدان‌پناه، مدیر پروژه از شرکت مهندسان مشاور آرمان‌سازه که مسئولیت اجرای طرح را بر عهده داشت، گفت: «در ابتدا تصمیم داشتیم فقط بخش‌های آسیب‌دیده را مقاوم‌سازی کنیم، اما با بررسی دقیق‌تر مشخص شد که بسیاری از ستون‌ها و طاق‌ها نیز به‌شدت ضعیف شده‌اند. برای همین ناچار شدیم بخش بیشتری از بنا را بازسازی کنیم.» به گفته او، تمام مصالح جدید تا حد امکان مشابه مصالح قدیمی انتخاب می‌شود تا هویت تاریخی بنا حفظ شود.

بر اساس برآوردها، هزینه کل طرح حدود ۴۲ میلیارد تومان است که ۶۰ درصد آن را شهرداری منطقه ۴ و مابقی را بخش خصوصی و خیران محلی تأمین کرده‌اند. مهندس یزدان‌پناه گفت که برای جلوگیری از افزایش هزینه‌ها، تلاش شده است تا حد ممکن از پیمانکاران محلی و کارگران بومی استفاده شود. او افزود: «بسیاری از استادکاران ما سال‌ها در همین بازار کار کرده‌اند و دانش آن‌ها برای اجرای درست این طرح بسیار ارزشمند است.»

با وجود مشکلات ناشی از کار، بسیاری از کاسبان امیدوارند که پس از پایان بازسازی، رفت‌وآمد مشتریان به بازارچه بیشتر شود. حاج‌رحیم نوروزی، که ۳۵ سال است در این بازارچه مغازه‌ای برای فروش ابزار مسی دارد، گفت: «الان کاسبی سخت شده، ولی وقتی ببینم سقف و دیوار خراب نمی‌ریزد، خیالم راحت‌تر است. امیدوارم بعد از تمام شدن کار، مردم دوباره برگردند.»

با این حال، برخی از کاسبان از کمبود فضای موقت گلایه دارند. به گفته آن‌ها، بسیاری از مشتریان قدیمی به‌دلیل دوری مسیر و نبود پارکینگ مناسب، ترجیح می‌دهند خرید خود را به جای دیگری منتقل کنند. مهندس یزدان‌پناه در پاسخ به این نگرانی‌ها اعلام کرد که تلاش می‌شود تا پایان تابستان بخشی از مسیر اصلی بازگشایی شود تا فشار اقتصادی بر کاسبان کاهش یابد.

شهرداری منطقه ۴ همچنین اعلام کرده است که پس از پایان کار، برنامه‌هایی برای برگزاری جشنواره سالانه مسگران در این بازارچه در نظر گرفته شده است. به گفته مسئولان، هدف این است که علاوه بر حفظ بنا، فرهنگ و هنر مسگری نیز دوباره رونق بگیرد و نسل جوان نیز به یادگیری این حرفه قدیمی علاقه‌مند شود.

ماهیگیران بندر نیلاب از کاهش صید گلایه دارند

ماهیگیران بندر نیلاب می‌گویند در سال‌های اخیر میزان صید آنان در آب‌های ساحلی به‌طور محسوسی کاهش یافته است. به گفته آنان، در برخی روزها بازگشت با قایق خالی به بندر دیگر امری عادی شده است. این موضوع نگرانی گسترده‌ای در میان خانوارهایی که معیشت خود را از دریا تأمین می‌کنند ایجاد کرده است.

به گفته ماهیگیران، کاهش صید تنها به یک فصل خاص محدود نمی‌شود و در ماه‌های مختلف سال نیز ادامه دارد. برخی از آنان می‌گویند برای تأمین هزینه سوخت و تعمیر قایق ناچار شده‌اند وام بگیرند. به گفته آنان، با ادامه این روند، بسیاری از خانوارها توان پرداخت بدهی‌های خود را از دست خواهند داد.

حاج‌رحیم نوروزی، یکی از ماهیگیران قدیمی بندر نیلاب، گفت: «پدر من می‌گفت وقتی موج کم می‌شود، ماهی زیاد می‌آید. حالا موج کم است، اما تور ما خالی است.» او افزود که بسیاری از همسایگان او مجبور شده‌اند قایق‌های خود را بفروشند و به کار دیگری روی بیاورند.

به گفته ماهیگیران، یکی از دلایل اصلی این وضعیت، استفاده از تورهای ممنوعه و نزدیک شدن شناورهای صیادی به مناطق کم‌عمق ساحلی است. آنان می‌گویند این شناورها با ابزارهای نامناسب، ذخایر جوان ماهی را پیش از رسیدن به اندازه مناسب صید می‌کنند. به گفته آنان، تا زمانی که این روش‌ها ادامه دارد، امکان بازگشت ماهی‌ها به آب‌های ساحلی بسیار کم است.

ماهیگیران بندر نیلاب خواستار برخورد جدی‌تر با متخلفان و افزایش گشت‌های دریایی شده‌اند. آنان همچنین درخواست کرده‌اند که در دوره‌های ممنوعیت صید، حمایت معیشتی از خانوارهای آسیب‌دیده صورت گیرد. به گفته آنان، بدون چنین حمایتی، بسیاری از خانوارها در ماه‌های ابتدایی سال با مشکل جدی روبه‌رو خواهند شد.

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه، که ۱۴ روستای کوهستانی را به شهر دشت‌آباد متصل می‌کند، روز سه‌شنبه با حضور مسئولان محلی و جمعی از اهالی به بهره‌برداری رسید. این راه که عملیات اجرایی آن از بهار ۱۴۰۰ آغاز شده بود، پس از ۲۸ ماه کار و با هزینه‌ای بیش از ۳۶۰ میلیارد تومان به پایان رسیده است.

تا پیش از این، ساکنان روستاهای بالادست در زمستان‌ها به‌دلیل برف سنگین و لغزندگی مسیر، ماه‌ها از دنیای بیرون جدا می‌ماندند. بسیاری از بیماران برای رسیدن به درمانگاه ناچار بودند مسیری طولانی را با خودروهای دوگانه‌سوز یا حتی الاغ طی کنند. به گفته اهالی، در سال‌های گذشته چند مورد زایمان در راه نیز گزارش شده بود.

مهندس کامران یزدان‌پناه، مدیر پروژه از شرکت مهندسان مشاور آرمان‌سازه که مسئولیت اجرای طرح را بر عهده داشت، گفت: «در ابتدا تصمیم داشتیم فقط بخش‌های آسیب‌دیده را مقاوم‌سازی کنیم، اما با بررسی دقیق‌تر مشخص شد که بسیاری از ستون‌ها و طاق‌ها نیز به‌شدت ضعیف شده‌اند. برای همین ناچار شدیم بخش بیشتری از بنا را بازسازی کنیم.» به گفته او، تمام مصالح جدید تا حد امکان مشابه مصالح قدیمی انتخاب می‌شود تا هویت تاریخی بنا حفظ شود.

بر اساس برآوردها، هزینه کل طرح حدود ۴۲ میلیارد تومان است که ۶۰ درصد آن را شهرداری منطقه ۴ و مابقی را بخش خصوصی و خیران محلی تأمین کرده‌اند. مهندس یزدان‌پناه گفت که برای جلوگیری از افزایش هزینه‌ها، تلاش شده است تا حد ممکن از پیمانکاران محلی و کارگران بومی استفاده شود. او افزود: «بسیاری از استادکاران ما سال‌ها در همین بازار کار کرده‌اند و دانش آن‌ها برای اجرای درست این طرح بسیار ارزشمند است.»

با وجود مشکلات ناشی از کار، بسیاری از کاسبان امیدوارند که پس از پایان بازسازی، رفت‌وآمد مشتریان به بازارچه بیشتر شود. حاج‌رحیم نوروزی، که ۳۵ سال است در این بازارچه مغازه‌ای برای فروش ابزار مسی دارد، گفت: «الان کاسبی سخت شده، ولی وقتی ببینم سقف و دیوار خراب نمی‌ریزد، خیالم راحت‌تر است. امیدوارم بعد از تمام شدن کار، مردم دوباره برگردند.»

با این حال، برخی از کاسبان از کمبود فضای موقت گلایه دارند. به گفته آن‌ها، بسیاری از مشتریان قدیمی به‌دلیل دوری مسیر و نبود پارکینگ مناسب، ترجیح می‌دهند خرید خود را به جای دیگری منتقل کنند. مهندس یزدان‌پناه در پاسخ به این نگرانی‌ها اعلام کرد که تلاش می‌شود تا پایان تابستان بخشی از مسیر اصلی بازگشایی شود تا فشار اقتصادی بر کاسبان کاهش یابد.

شهرداری منطقه ۴ همچنین اعلام کرده است که پس از پایان کار، برنامه‌هایی برای برگزاری جشنواره سالانه مسگران در این بازارچه در نظر گرفته شده است. به گفته مسئولان، هدف این است که علاوه بر حفظ بنا، فرهنگ و هنر مسگری نیز دوباره رونق بگیرد و نسل جوان نیز به یادگیری این حرفه قدیمی علاقه‌مند شود.

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ تأسیس شد

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ با هدف حمایت از عکاسان تازه‌کار و برگزاری نمایشگاه‌های مشترک تأسیس شد. این انجمن که تاکنون ۴۲ عضو دارد، روز پنجشنبه در محل خانه فرهنگ بندر افتتاح شد. اعضای انجمن از دانش‌آموختگان رشته عکاسی، اعضای کانون‌های فرهنگی و چند عکاس حرفه‌ای تشکیل شده‌اند.

مهدی فرامرزی، دبیر انجمن، گفت: «بسیاری از جوان‌های بندر استعداد خوبی دارند، اما نه تجهیزات کافی دارند و نه جایی برای دیده شدن کارهایشان. انجمن می‌خواهد این فاصله را کم کند.» به گفته او، اعضا هر ماه یک جلسه آموزشی برگزار می‌کنند و در پایان سال نمایشگاه مشترک خواهند داشت.

مریم صادقی، عکاس و مدرس انجمن، توضیح داد که در نخستین دوره ۲۰ عضو جوان آموزش می‌بینند. او گفت: «در این دوره فقط درباره دوربین حرف نمی‌زنیم. می‌خواهیم بچه‌ها یاد بگیرند چطور داستان یک روز بندر را در چند عکس تعریف کنند.» صادقی افزود که برای برخی اعضا حتی یک دوربین ساده هم تهیه شده است.

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ در نظر دارد تا پایان آبان نخستین نمایشگاه گروهی خود را در یکی از گالری‌های شهر برگزار کند. فرامرزی گفت که برای این نمایشگاه از هنرمندان شناخته‌شده هم دعوت شده است تا در کنار آثار اعضا دیده شوند. به گفته او، بخشی از درآمد فروش عکس‌ها نیز به صندوق کمک‌هزینه تحصیلی اعضا اختصاص پیدا می‌کند.

ماهیگیران بندر نیلاب از کاهش صید گلایه دارند

ماهیگیران بندر نیلاب می‌گویند در سال‌های اخیر میزان صید آنان در آب‌های ساحلی به‌طور محسوسی کاهش یافته است. به گفته آنان، در برخی روزها بازگشت با قایق خالی به بندر دیگر امری عادی شده است. این موضوع نگرانی گسترده‌ای در میان خانوارهایی که معیشت خود را از دریا تأمین می‌کنند ایجاد کرده است.

به گفته ماهیگیران، کاهش صید تنها به یک فصل خاص محدود نمی‌شود و در ماه‌های مختلف سال نیز ادامه دارد. برخی از آنان می‌گویند برای تأمین هزینه سوخت و تعمیر قایق ناچار شده‌اند وام بگیرند. به گفته آنان، با ادامه این روند، بسیاری از خانوارها توان پرداخت بدهی‌های خود را از دست خواهند داد.

حاج‌رحیم نوروزی، یکی از ماهیگیران قدیمی بندر نیلاب، گفت: «پدر من می‌گفت وقتی موج کم می‌شود، ماهی زیاد می‌آید. حالا موج کم است، اما تور ما خالی است.» او افزود که بسیاری از همسایگان او مجبور شده‌اند قایق‌های خود را بفروشند و به کار دیگری روی بیاورند.

به گفته ماهیگیران، یکی از دلایل اصلی این وضعیت، استفاده از تورهای ممنوعه و نزدیک شدن شناورهای صیادی به مناطق کم‌عمق ساحلی است. آنان می‌گویند این شناورها با ابزارهای نامناسب، ذخایر جوان ماهی را پیش از رسیدن به اندازه مناسب صید می‌کنند. به گفته آنان، تا زمانی که این روش‌ها ادامه دارد، امکان بازگشت ماهی‌ها به آب‌های ساحلی بسیار کم است.

ماهیگیران بندر نیلاب خواستار برخورد جدی‌تر با متخلفان و افزایش گشت‌های دریایی شده‌اند. آنان همچنین درخواست کرده‌اند که در دوره‌های ممنوعیت صید، حمایت معیشتی از خانوارهای آسیب‌دیده صورت گیرد. به گفته آنان، بدون چنین حمایتی، بسیاری از خانوارها در ماه‌های ابتدایی سال با مشکل جدی روبه‌رو خواهند شد.

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه، که ۱۴ روستای کوهستانی را به شهر دشت‌آباد متصل می‌کند، روز سه‌شنبه با حضور مسئولان محلی و جمعی از اهالی به بهره‌برداری رسید. این راه که عملیات اجرایی آن از بهار ۱۴۰۰ آغاز شده بود، پس از ۲۸ ماه کار و با هزینه‌ای بیش از ۳۶۰ میلیارد تومان به پایان رسیده است.

تا پیش از این، ساکنان روستاهای بالادست در زمستان‌ها به‌دلیل برف سنگین و لغزندگی مسیر، ماه‌ها از دنیای بیرون جدا می‌ماندند. بسیاری از بیماران برای رسیدن به درمانگاه ناچار بودند مسیری طولانی را با خودروهای دوگانه‌سوز یا حتی الاغ طی کنند. به گفته اهالی، در سال‌های گذشته چند مورد زایمان در راه نیز گزارش شده بود.

مهندس کامران یزدان‌پناه، مدیر پروژه از شرکت مهندسان مشاور آرمان‌سازه که مسئولیت اجرای طرح را بر عهده داشت، گفت: «در ابتدا تصمیم داشتیم فقط بخش‌های آسیب‌دیده را مقاوم‌سازی کنیم، اما با بررسی دقیق‌تر مشخص شد که بسیاری از ستون‌ها و طاق‌ها نیز به‌شدت ضعیف شده‌اند. برای همین ناچار شدیم بخش بیشتری از بنا را بازسازی کنیم.» به گفته او، تمام مصالح جدید تا حد امکان مشابه مصالح قدیمی انتخاب می‌شود تا هویت تاریخی بنا حفظ شود.

بر اساس برآوردها، هزینه کل طرح حدود ۴۲ میلیارد تومان است که ۶۰ درصد آن را شهرداری منطقه ۴ و مابقی را بخش خصوصی و خیران محلی تأمین کرده‌اند. مهندس یزدان‌پناه گفت که برای جلوگیری از افزایش هزینه‌ها، تلاش شده است تا حد ممکن از پیمانکاران محلی و کارگران بومی استفاده شود. او افزود: «بسیاری از استادکاران ما سال‌ها در همین بازار کار کرده‌اند و دانش آن‌ها برای اجرای درست این طرح بسیار ارزشمند است.»

با وجود مشکلات ناشی از کار، بسیاری از کاسبان امیدوارند که پس از پایان بازسازی، رفت‌وآمد مشتریان به بازارچه بیشتر شود. حاج‌رحیم نوروزی، که ۳۵ سال است در این بازارچه مغازه‌ای برای فروش ابزار مسی دارد، گفت: «الان کاسبی سخت شده، ولی وقتی ببینم سقف و دیوار خراب نمی‌ریزد، خیالم راحت‌تر است. امیدوارم بعد از تمام شدن کار، مردم دوباره برگردند.»

با این حال، برخی از کاسبان از کمبود فضای موقت گلایه دارند. به گفته آن‌ها، بسیاری از مشتریان قدیمی به‌دلیل دوری مسیر و نبود پارکینگ مناسب، ترجیح می‌دهند خرید خود را به جای دیگری منتقل کنند. مهندس یزدان‌پناه در پاسخ به این نگرانی‌ها اعلام کرد که تلاش می‌شود تا پایان تابستان بخشی از مسیر اصلی بازگشایی شود تا فشار اقتصادی بر کاسبان کاهش یابد.

شهرداری منطقه ۴ همچنین اعلام کرده است که پس از پایان کار، برنامه‌هایی برای برگزاری جشنواره سالانه مسگران در این بازارچه در نظر گرفته شده است. به گفته مسئولان، هدف این است که علاوه بر حفظ بنا، فرهنگ و هنر مسگری نیز دوباره رونق بگیرد و نسل جوان نیز به یادگیری این حرفه قدیمی علاقه‌مند شود.

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ تأسیس شد

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ با هدف حمایت از عکاسان تازه‌کار و برگزاری نمایشگاه‌های مشترک تأسیس شد. این انجمن که تاکنون ۴۲ عضو دارد، روز پنجشنبه در محل خانه فرهنگ بندر افتتاح شد. اعضای انجمن از دانش‌آموختگان رشته عکاسی، اعضای کانون‌های فرهنگی و چند عکاس حرفه‌ای تشکیل شده‌اند.

مهدی فرامرزی، دبیر انجمن، گفت: «بسیاری از جوان‌های بندر استعداد خوبی دارند، اما نه تجهیزات کافی دارند و نه جایی برای دیده شدن کارهایشان. انجمن می‌خواهد این فاصله را کم کند.» به گفته او، اعضا هر ماه یک جلسه آموزشی برگزار می‌کنند و در پایان سال نمایشگاه مشترک خواهند داشت.

مریم صادقی، عکاس و مدرس انجمن، توضیح داد که در نخستین دوره ۲۰ عضو جوان آموزش می‌بینند. او گفت: «در این دوره فقط درباره دوربین حرف نمی‌زنیم. می‌خواهیم بچه‌ها یاد بگیرند چطور داستان یک روز بندر را در چند عکس تعریف کنند.» صادقی افزود که برای برخی اعضا حتی یک دوربین ساده هم تهیه شده است.

انجمن عکاسان جوان بندرچشمه‌سرخ در نظر دارد تا پایان آبان نخستین نمایشگاه گروهی خود را در یکی از گالری‌های شهر برگزار کند. فرامرزی گفت که برای این نمایشگاه از هنرمندان شناخته‌شده هم دعوت شده است تا در کنار آثار اعضا دیده شوند. به گفته او، بخشی از درآمد فروش عکس‌ها نیز به صندوق کمک‌هزینه تحصیلی اعضا اختصاص پیدا می‌کند.

ماهیگیران بندر نیلاب از کاهش صید گلایه دارند

ماهیگیران بندر نیلاب می‌گویند در سال‌های اخیر میزان صید آنان در آب‌های ساحلی به‌طور محسوسی کاهش یافته است. به گفته آنان، در برخی روزها بازگشت با قایق خالی به بندر دیگر امری عادی شده است. این موضوع نگرانی گسترده‌ای در میان خانوارهایی که معیشت خود را از دریا تأمین می‌کنند ایجاد کرده است.

به گفته ماهیگیران، کاهش صید تنها به یک فصل خاص محدود نمی‌شود و در ماه‌های مختلف سال نیز ادامه دارد. برخی از آنان می‌گویند برای تأمین هزینه سوخت و تعمیر قایق ناچار شده‌اند وام بگیرند. به گفته آنان، با ادامه این روند، بسیاری از خانوارها توان پرداخت بدهی‌های خود را از دست خواهند داد.

حاج‌رحیم نوروزی، یکی از ماهیگیران قدیمی بندر نیلاب، گفت: «پدر من می‌گفت وقتی موج کم می‌شود، ماهی زیاد می‌آید. حالا موج کم است، اما تور ما خالی است.» او افزود که بسیاری از همسایگان او مجبور شده‌اند قایق‌های خود را بفروشند و به کار دیگری روی بیاورند.

به گفته ماهیگیران، یکی از دلایل اصلی این وضعیت، استفاده از تورهای ممنوعه و نزدیک شدن شناورهای صیادی به مناطق کم‌عمق ساحلی است. آنان می‌گویند این شناورها با ابزارهای نامناسب، ذخایر جوان ماهی را پیش از رسیدن به اندازه مناسب صید می‌کنند. به گفته آنان، تا زمانی که این روش‌ها ادامه دارد، امکان بازگشت ماهی‌ها به آب‌های ساحلی بسیار کم است.

ماهیگیران بندر نیلاب خواستار برخورد جدی‌تر با متخلفان و افزایش گشت‌های دریایی شده‌اند. آنان همچنین درخواست کرده‌اند که در دوره‌های ممنوعیت صید، حمایت معیشتی از خانوارهای آسیب‌دیده صورت گیرد. به گفته آنان، بدون چنین حمایتی، بسیاری از خانوارها در ماه‌های ابتدایی سال با مشکل جدی روبه‌رو خواهند شد.

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه

ساخت ۱۲ کیلومتر راه روستایی در ارتفاعات کوه‌سیاه، که ۱۴ روستای کوهستانی را به شهر دشت‌آباد متصل می‌کند، روز سه‌شنبه با حضور مسئولان محلی و جمعی از اهالی به بهره‌برداری رسید. این راه که عملیات اجرایی آن از بهار ۱۴۰۰ آغاز شده بود، پس از ۲۸ ماه کار و با هزینه‌ای بیش از ۳۶۰ میلیارد تومان به پایان رسیده است.

تا پیش از این، ساکنان روستاهای بالادست در زمستان‌ها به‌دلیل برف سنگین و لغزندگی مسیر، ماه‌ها از دنیای بیرون جدا می‌ماندند. بسیاری از بیماران برای رسیدن به درمانگاه ناچار بودند مسیری طولانی را با خودروهای دوگانه‌سوز یا حتی الاغ طی کنند. به گفته اهالی، در سال‌های گذشته چند مورد زایمان در راه نیز گزارش شده بود.

مهندس کامران یزدان‌پناه، مدیر پروژه از شرکت مهندسان مشاور آرمان‌سازه که مسئولیت اجرای طرح را بر عهده داشت، گفت: «در ابتدا تصمیم داشتیم فقط بخش‌های آسیب‌دیده را مقاوم‌سازی کنیم، اما با بررسی دقیق‌تر مشخص شد که بسیاری از ستون‌ها و طاق‌ها نیز به‌شدت ضعیف شده‌اند. برای همین ناچار شدیم بخش بیشتری از بنا را بازسازی کنیم.» به گفته او، تمام مصالح جدید تا حد امکان مشابه مصالح قدیمی انتخاب می‌شود تا هویت تاریخی بنا حفظ شود.

**بر اساس برآوردها، هزینه کل طرح حدود ۴۲ میلیارد تومان است که ۶۰ درصد آن را شهرداری منطقه ۴ و مابقی را بخش خصوصی و خیران محلی تأمین کرده‌اند. مهندس یزدان‌پناه گفت که برای جلوگیری از افزایش هزینه‌ها، تلاش شده است تا حد ممکن از پیمانکاران محلی و کارگران بومی استفاده شود. او افزود: «بسیاری از استادکاران ما سال‌ها در همین بازار کار کرده‌اند و دانش آن‌ها برای اجرای درست این ط